

ВЕСЕЛКА

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

THE RAINBOW

A CHILDREN'S MAGAZINE

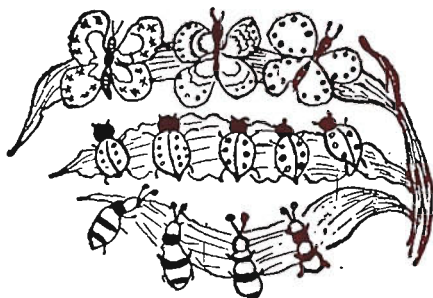

ХТО Я?

ВЕСЕЛА АРИТМЕТИКА

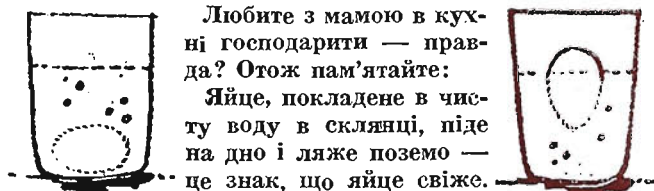
Полічи, скільки жучків, скільки сонечок, скільки метеликів.

Кого більше — сонечок чи жучків?

Кого менше — жучків чи метеликів? Наскільки їх менше?

З якого ряду комахку треба забрати і до якого ряду додати, щоб їх скрізь було порівну?

ЩО ЗНАЮТЬ МАМИНІ МАЛІ ПОМІЧНИЦІ В ГОСПОДАРСТВІ

Любите з мамою в кухні господарити — правда? Отож пам'ятайте:

Яйце, покладене в чисту воду в скляниці, піде на дно і ляже поземо — це знак, що яйце свіже.

Якщо яйце не потопас,

а плаває на половині висоти води скісно, тупим кінцем більше вгору — це знак, що яйце не зовсім свіже.

Якщо яйце виплине на поверхню води і стане приховано тупим кінцем догори — знак, що яйце старе і чим більше вистає над водою — тим старіше.

ВПИШІТЬ БУКВИ, ЯКИХ БРАКУЄ

Замість крапок впишіть закінчення однакове для всіх слів (у називній формі множини):

1. ПО . . . . (є в хаті)
2. ДО . . . . (ними їздимо)
3. ПИ . . . . (смакують дітям)
4. ОСТ . . . . (має півень)

ЧУДНЕ СТВОРІННЯ

Крила має — не літає,
Ніг не має, а гуляє,
По землі не ходить
І людей не знає.

РОЗГАДКИ ЗАГАДОК ІЗ ЧИСЛА „ВЕСЕЛКИ” ЗА ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ 1985: ЩО ЦЕ? а) пйріг-пОріг. б) Світло. в) Гриб. г) Комар. ґ) їжак. ДИВНІ БУДИНКИ: трамваї, автобуси.

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода” заходами Українського Народного Союзу. Редагує Колегія. Річна передплата становить у ЗСА — 8.00 дол. у інших країнах — рівновартність цієї суми. Для членів УНС 5.00 дол. Ціна окремого числа 75 центів. Ціна подвійного числа — 1.00 дол.

THE RAINBOW — VESELKA

ISSN 0300-6379

Обкладинка роботи Едварда Козака

Published monthly, except May to August Bi monthly
at Jersey City, New Jersey
30 Montgomery Street — Jersey City, New Jersey 07302
Supscription \$8:00 per year UNA members \$5:00 per year
Entered as Second Class at Jersey City, N. J.

Ілюстрація на обкладинці:
Ярослава Кучма — „Гей до школи школярі і великі і малі”!..

ДО ШКОЛИ!

В дзвінок б'є Вересень:
— ДО ШКОЛИ!!!

До лавки, діти, вам пора!!!
Біжать дівчатка ясночолі,
Сміється сонцем дівтора.

Хоч дикі гуси чистять крила
І чути журавлиний крик —
Шкільні кімнати замінили
Батьки із дітьми у квітник.

Погляньте: квіти, квіти, квіти,
Жоржини, айстри, нагідки.
То поспішають в школу діти,
Розквітнувши, немов квітки.

ХОДИВ ЖЕ Я РІК ДО ШКОЛИ...

Ходив же я рік до школи,
Ходив же я два,
Аж розуму набралася
Моя голова —
Гей, гей, гей, гей, любя мати,
Все те варто знати,
Що в тих книгах є!

Ходив же я рік до школи,
Ходив два і три.
Хто не вчився, в того віють
В голові вітри —
Гей, гей, гей, гей, милий брате,
Варто все те пам'ятати,
Що в тих книжках є!

УЧИТЕЛЬЦІ

Ми знов поспішаєм до школи,
Стрічає учителька нас.
І ми не забудем ніколи,
Як з нею входили до клас.

Великі зусилля й турботи
Вона докладала, щоб ми
Завжди у навчанні й роботі
Щоднини зростали людьми.

Роки, ніби птахи, летіли,
Буяло і квітло життя.
Це ж ви, вчителі, нам відкрили
Дорогу в ясне майбуття!

ДІД, БАБА І КУРОЧКА

(Казка для менших дітей — Ілюстрації Ірини Молодецької)

Були собі дід та баба — не дуже старенькі,
А в них була курочка рябенька
І до того півничок,
Що мав гарний голосок.

Півник вранці співав,
А дід з постелі вставав
І бабусю будив
І до неї говорив:
— Вставай, бабо, вже пора.
Сонце вже серед двора,
Іди курочку пусти,
Під решето посади.
Курка, щоб не дармувала.
Нам яєчко дарувала.

Швидко-скоро баба встала,
До курочки примовляла:
— Трохи зерна поснідай
І під решето сідай!
Не журися, не проси,
Лиш яєчко нам знеси,
Бо воно потрібне нам
На усякий крам.

Курочка щодня сідала,
Яйце бабі дарувала,
А бабуся продавала
І, що треба, купувала,
І так було б цілий рік,
Може й вік.

Та курочка зажурилася,
Замислилась, засмутилася:
— Буду я весь вік яєчка зносити
І без курчаток ходити.
Інші квочки — курочки
Водять гарні діточки
І журби не знають
І потіху мають.

Мушу й я собі шукати,
В гнізді яєчка складати,
Висидіти молоді
Курчаточка малі.

Пішла курочка в садок,
Через тин у гайок,
Ходить, розглядається,
Березу питається:
— Куд-ку-дак, що і як?
Пристановиська не маю
Що робити я не знаю.

А береза: — О-хо-хо,
Б мене на вершку гніздо,
Журавель там був-сидів,
Та торік як полетів.

Ти гніздо те знайди
І яєчок назноси.
На яєчках сиди
Аж до слушної пори.
Стала курка в гай ходити,
Що дня яйця зносити.

— Де курочка дівається? —
Баба побивається.
І дід журиться,
Та і півень хмуриться
І вже не співає,
Сум на серці має.

Аж дивляться, одного дня
Надходить курочка, та не сама,
А півкопи курчаток приводить,
По подвір'ї з ними ходить,
Зерняток шукає,
Весело гуляє.

Зрадів дід, зраділа баба,
Що знайшлася курка ряба
Та ще із приплодом,
І з курячим родом.

Буде в нас чимало курочок,
А ще більше яєчок,
Купить дід чобітки,
Купить баба намітки.

І півень зрадів
Та й весело запів
На весь голосок
І пішов у танок.
А за ним дід і баба
І курочка ряба
І курчата дріботіли,
Як уміли.

От, і радість була
Ха — ха — ха!

Крам — усе, що потрібне на продаж, товари; пристановище — місце, де можна знати притулок (refuge, shelter), намітка — покривало, що його носять заміжні жінки; решето — господарське приладдя (sieve); приплід — потомство в домашніх тварин (brood, new breed).

Ганна ЧЕРІНЬ

Ілюстрація Ірини МОЛОДЕЦЬКОЇ

ВПЕРТИЙ КІТ

Дмитрик котика муштрує,
А кіт вдає, що не чує.

— Сtribни, людям на показ,
Сtribни, котику, хоч раз.

Ти ж це вмiєш змалочку,
Плигни через паличку!
Адже маєш вуха ти —
Мушиш мене слухати!

Дмитрик просить і чекає,
А кіт впертий не стрибає.

А як хлопцеві вкінці;
Увірвався вже терпець,
Показавши справжній хист
Котик стрибнув, як артист.

ДІВЧИСЬКО АБО НЕВДАЛИЙ ПОЧАТОК НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

(З польського — Ілюстрація Марти Гулей-Леґецкіс)

Невдало почався для мене цей навчальний рік. Дуже невдало! А все через оте дівчисько із сусіднього будинку. Через оте хитре маля.

А було це так. Іду я першого вересня до школи, тихенько насвистую, настрій чудовий, аж тут раптом заступає мені дорогу якесь створіння з двома кісками й величезною торбою за плечима.

„Якась першоклясниця”, — подумав я зневажливо, як і годилося учневі четвертої класи, і хотів обминати дівчинку з торбою. Але це мені не вдалося, затримав пискливий вигук:

— Привіт! Нарешті, з'явився! Я вже хвилин із десять чекаю на тебе.

Я зупинився й витріщив на неї очі.

— На мене? А ти хто така?

Дівчисько помітно зніяковіло.

— Хіба ти не знаєш мене? Ми ж сусіди.

— Щось пригадую, — буркнув я. — Твоє прізвище Жайворонок?

Дівчисько розсміялося.

— Не Жайворонок, а Соловей. Йоася Соловей.

— Теж гарно, — погодивсь я. —

А тепер скажи, чи точніше заспівай, що тобі треба! Напевно, її вразив мій різкий тон, бо вона скривилася й промовила:

— Ой, ти якийсь, такий...

— Та вже який є, — сказав я трохи лагідніше. —

То в чому справа?

Йоася подякувала мені очима за те, що змінив тон, глибоко вдихнула й випалила:

— Справа в тому, що я хочу просити, аби ти став моїм товаришем!

Ї остовпів.

— Що ти сказала?!

— Що дуже хочу, аби ти став моїм товаришем, — повторила вона. — Мені потрібний хто-небудь такий, як ти.

— Такий, як я? — знову перепитав здивовано.

— Тобто, який?

— Тобто, старший і розумний.

Здається, я трохи почервонів.

— Хто сказав тобі, що я розумний? — спитав я.

— А хіба ти не розумієш? — перелякалась Йоася.

Я не знав, що відповісти, й тому знову буркнув:

— Я тебе запитую, а не ти мене. — То хто сказав, що я розумний? Ну?

— Мама. „На вулиці такий рух, — сказала вона вчора увечері. — Я непокоюсь за тебе. Ти повинна знайти собі якогось старшого товариша, котрий проводжав би тебе до школи. Може, той Петрик із сусіднього будинку ходив би з тобою? Він наче розумний хлопчик”. Так мама сказала. А я слухаю маму, й чекаю на тебе.

„Оце вскочив у халепу, — почухав я потилицю. — Якщо її мама справді так сказала... Все одно я не

буду нянькою! Що хлопці сказали б на це? Вони полускали б зо сміху!”

Дівчисько дивилось на мене стурбовано.

— Я знаю... — шепнуло воно.

— Що знаєш?

— Про що ти думаєш.

— Дивись, яка мудра! — обурилась я. — То про що ж я думаю? Про що?

— Про своїх хлопців. Що вони сміятимуться, коли ти йтимеш зі мною.

„Неймовірно! — здивувався я. — Як вона здогадалась?” А вголос гримнув на неї:

— Не думаю я ні про яких хлопців, розумієш? Нехай вони хоч і полускають зо сміху, коли хочуть.

— Справді? — зраділа вона. — Отже, ти відведеш мене до школи?

— Відведу, — просичав я. — Але запам'ятай собі, що це перший і останній раз!

Вона не дослухала до кінця. Схопила мене за руку, наче боялася, що я передумаю або втечу, і вигукнула:

— Знаєш, а ти хороший! Я тебе дуже люблю. Майже так, як мого собаку Сірка.

Порівняння з якимсь Сірком мені зовсім не сподобалось, але я не захотів сперечатися. Ми пішли. Всю дорогу мене кидало то в жар, то в холод від думки, що зустріну кого-небудь із однокласників; але, на щастя, нікого не зустрів.

Через кільканадцять хвилин ми були біля школи. На шкільному майдані було гамірно.

— От ми й прийшли, — сказав я. — Он там первачки, бачиш? Гайда до них! — Я злегка підштовхнув її.

Вона задерла голову, подякувала й побігла до першокласників, що несміливо стояли купкою. Тільки величезна торба підсакувала у неї на спині. А я полегшено зідхнув.

*
* *

Я думав, що на цьому вся історія й закінчиться, проте жорстоко помилився. Увечері було продовження. Я саме складав книжки на наступний день, мама готувала вечерю, коли задзеленчав дзвінок.

— Поглянь, хто там дзвонить! — гукнула з кухні мама.

Я відчинив двері й побачив перед собою... Йоасину маму. Вона була схвильована й приязно всміхалася до мене.

— Я, власне, до тебе, — мовила вона. — Прийшла подякувати тобі за турботу про Йоасю. Вона не нахвалиться тобою. Розповідала, що ти піклувався про неї мов старший брат.

Почувши розмову, з кухні вийшла мама. Побачивши гостю, занепокоїлась.

— Він знову щось накоїв?

— Накоїв? — обурилась Йоасина мама. — Що ви таке говорите? Це ж золотий хлопець. Чи ви знаєте, що він сьогодні провів мою Йоасю до школи й пообіцяв щодень водити?

Я не вірю власним вухам. Я щось обіцяв, я? Ну, зажди ж, погане дівчисько! Я відучу тебе брехати!

Я зиркнув на маму. В неї було таке обличчя, ніби їй сказали, що я став перським шахом.

— Це правда? — спитала мама.

Я хотів відповісти, що в цьому стільки правди, як води в Сагарі, але хіба я міг зіпсувати мамі радість?

— Може, й правда, — буркнув я.

— І ти будеш піклуватися про неї?

— Спробую — відказав я, бо нічого іншого не спало мені на думку.

Ну й піклуюсь! Проклинаю свою невдачу, лаю своє м'яке серце, але щодня їду до школи разом з Йоасею.

Ех, оце вскочив у халепу...

Пояснення-сповничок: **дівчисько** — добродушно — згірдлива назва докучливої дівчинки; **першокласниця** — учениця першої класи початкової школи; **буркнути** — нерado або нечемно відповісти (to reply harshly); **халепа** клопіт (trouble); **луснути** — лопнути, тріснути (to burst, to split), **римати** — кричати, сварити (to shout out, to scold), **однокласник** — шкільний товариш із тієї самої класи (classmate); **первачок** — школяр найнижчої класи початкової школи; **піклуватися** — опікуватися (to take care); **накоїти** — наробити шкоди (to make trouble).

ЗУСТРІЧ ПО ВАКАЦІЯХ

Чи ви чули, друзі милі,
Вдома як мене зустріли,
Коли я із відпочинку
У свою вернувся хатинку...
Зустріч повна дивних див —
Я такого і не снів?

Книжка, зошити — ну й штука! —
Із полички просто в руки!
— Відпочив, — гукають, досить,
Бачиш, он надворі осінь!
Вже твоя скінчилась гра —
В школу вже тобі пора.

Я сюди й туди прошуся,
Ще хоч трохи проженуся
По дворі і по дорозі...
Де там, бідному небозі!
І ручки, і олівці
Скачуть, наче горобці!

Букви, числа і малюнки —
Всі мені гукають лунко:

— Відпочив ти, хлопче, досить,
До науки школа просить!

І усі мене взяли
Та й до школи повели!

Ну, чи чули, друзі милі,
Вдома як мене зустріли!

Прямо чисто вся наука
Йде сама тобі у руки,

Мила зустріч, повна див —
Я такого і не снів!

Петро Кізко
„Юні Друзі”

Поличка — shelf; **проженуся** від: прогнати, побігти; **небога** — тут: бідолоха, сердега (poor wretch, underdog); **лункий** — дзвінкий, голосний (resounding).

ПЕРЕГони

Що за дивні перегони:
Коні, авто і вагони...
Зіна, Юлько і Сергійко,
Ліда, Оля і Славко,
Ще й Івасик, і Марійка,
А позаду — пес Сірко.

Все в швидкім, шаленім русі:
Хто скоріше до бабусі?
Їде Юлько на гірлизі
Добрим коником хвалиться.
А Славко йому: — Твій кінь
Так брикає, хоч покинь!

Синім автом їде Ліда.
Їде-їде, не доїде.
Зачепилася за пень,
Простояла цілий день...

Як артистка на гастролях,
На роликах їде Оля.
Ой, не легко нашій Олі
В цій хиткій, непевній ролі.

У Славка палають щічки.
Він чимдуж біжить до річки.
— Ти ще втопишся!!!
— О, ні:
Я в підводному човні.

Видно Зіну на горбочку
З літаком на мотузочку.
З вітром бореться літак,
Із мотором щось не так...

А малий Івась-Телесик
Сів на ровер-триколесик.
Натискає на педалі.
Їде швидко, далі й далі...

Цілий поїзд у Сергійка:
Паротяг, вагонів трійка.
Тягне хлопець паротяга,
Аж засапавсь бідолага.

Ось нарешті двір бабусі.
Утікають кури й гуси.
А з розчиненої брами
Йде бабуся з пиріжками.

Натомились мотористи,
Хочуть сісти, хочуть їсти.
Лиш Марійка, що йшла пішки,
Не втомилась ані трішки.

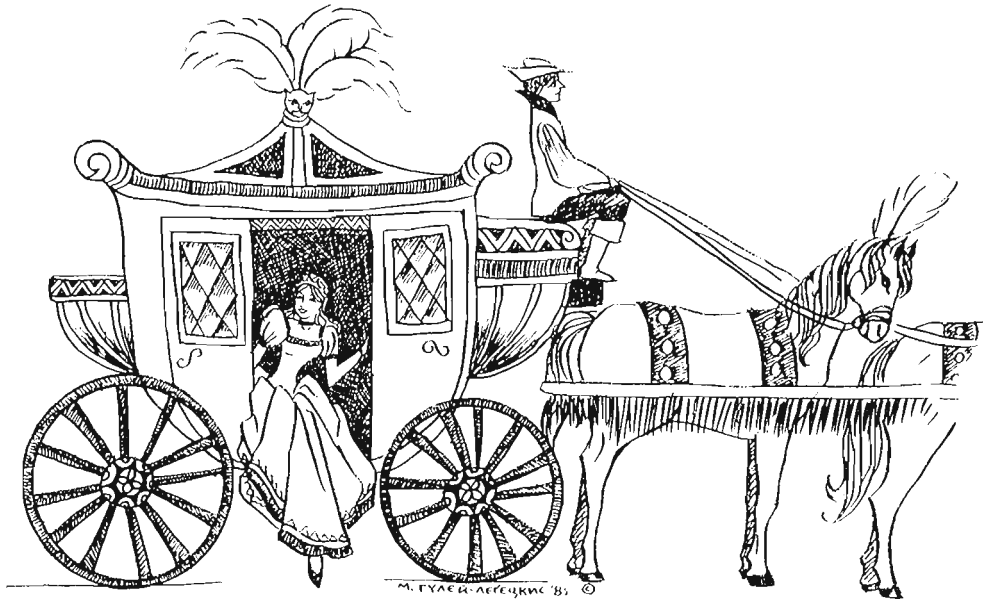
Рух — motion, movement; гірлига — палиця;
шалений — тут: дуже скорий; гастроля — tour
(виступ приїжджого актора, співака тощо); хиткий
— shaky; щічки — від ім. щока (cheek); засапатися
— задихатися (to choke, to suffocate).

БІДНИЙ МЕЛЬНИЧУК ТА ЗАЧАРОВАНА ПРИНЦЕСА

(Ілюстрація Марти Гулей-Леґецької)

У млині жив старий мельник, удовець. Він не мав дітей, лише трьох слуг мельничуків, що служили йому кілька літ. Одного разу він сказав до них:

— Хлопці, я вже старий, тяжко мені працювати. Ідіть у світ, а котрий з вас приведе найкращого коня, тому запишу свій млин і проживу в нього до самої смерті.

А між тими хлопцями був один наймолодший, Івась, що з нього всі кепкували й називали дурачком. Вони не сподівалися, щоб він міг стати власником млина. Та й він сам не був ласий на млин.

Рушили всі три в світ. Коли вийшли з села, кажуть два старші до малого:

— Ти, небоже, лишайся тут, все одно коня не роздобудеш.

Але Івась таки пішов з ними і ввечері дійшли до якоїсь печери, де могли переночувати. Та обидва старші мельничуки заждали, аж Івась заснув, а самі рушили далі, щоб його відчепитися.

Івась збудився вранці, глянув по печері і сказав: „Мій Боже, де це я опинився?“

Вийшов з печері і став думати:

— Де мені, бідному, знайти коня?

Та в лісі стрів він невеликого котика. Котик заговорив до нього:

— Івасю, ти куди йдеш.

— Ах, що тобі говорити? Ти мені не допоможеш.

— А може... Я знаю, чого тобі треба, — сказав котик. — Ти шукаєш гарного коня. Ходи зі мною і служи мені вірно сім літ, то я дам тобі гарного коня, найкращого в світі.

— Добре, спробую, може й допоможеш мені, котику! — сказав Івась і став слугою в котика.

Котик завів Івася до зачарованого замку, де

було багато котенят, а всі служили котикові. Ввечері, коли всі сіли вечеряти, мусіли три котики грати. Один на басі, другий — на скрипці, а третій — на трубці. По вечері прибрали столики, а котик сказав:

— Ну, Івасю, ходи зі мною танцювати.

— Не піду, — відповів Івась. — Я з котами не вмію танцювати,

То поведіть його спати! — сказав котик.

І його повели слуги спочивати. Один йому засвітив світло, другий застелив постіль, третій роззув його. Нарешті побажали йому доброї ночі та пішли, згасивши світло. Вранці прийшли знову, збудили Івася, вмили, одягнули, взули, а один хвостиком повтирав його. Від того дня Івась служив старшому котикові. Рубав йому дрібно дрова. До цього дали йому срібну сокирку і золоту пилку. Так служив він у котика. Літа йшли за літами, а він не бачив нікого, крім котів. Раз сказав котик:

— Івасю, йди на мою сіножать і скоси сіно!

Івась узяв срібну косу і золотий брусок, нагострив косу, скосив траву і ввечері приніс усе до замку.

— Ще зробиш мені одну роботу! — сказав котик. — Отут маєш дерево, теслярський топір та все столярське й робітниче приладдя. Збудуй мені гарний маленький домок.

Івась узявся до роботи, а коли закінчив домок, минуло якраз сім літ, відколи він сюди прийшов на службу. Котик відчинив той домок. В домику стояло дванадцять прекрасних коней, аж серце радувалося.

Тоді котик сказав Івасеві:

— Іди додому! За три дні я знайду тебе і приведу тобі коня.

Кіт показав Івасеві дорогу до млина. Івась пішов, але був сумний. Він ще не вірив, чи справді котик дасть йому коня за службу, коли навіть одягу не дав йому. І пішов Івась у своїм подертій убранні, в яким служив сім літ. Коли дійшов до млина, то там застав уже обох мельничуків. Обидва привели по коневі, але один привів сліпого, а другий — кривого. Вони глузували з Івася:

— Івасю, а де твій кінь?

— Прийде за три дні! — відповів Івась.

Але ті не вірили й кепкували з Івася. А старий мельник не хотів прийняти Івася до стола, бо Івась був дуже обдертий, мов жебрак. Йому дали шматок хліба, і він мусів їсти надворі, а ввечорі не хотіли прийняти його спати в хаті. Він мусів спати в повітці на соломі.

— Чи дотримав котик слова? — думав Івасик і зажурений вранці виліз з повітки.

Аж дивиться, на подвір'я заїхала блискуча карета з шістьома кіньми, а за ними привів слуга сьомого коня.

То був кінь для Івася. А з карети висіла прекрасна принцеса і сказала:

— Я є той малий котик, якому ти служив.

Слуга дав Івасеві чудовий королівський одяг. Івась зараз одягнувся. Старий мельник і лихі мельничуки відкрили з дива очі й уста.

— Млин записую наймолодшому! — сказав мельник, коли побачив коня, що його принцеса привела Івасеві.

— Але принцеса сказала: — Мельнику, ви можете дати свій млин комунедь іншому. Я беру Івася з собою до свого замку.

Івась сів з нею в карету і вони відїхали. Вони підїхали зразу під той домок, що його збудував Івась срібним топором. Але з того домику зробився великий замок, а в ньому все було срібне й золоте. Принцеса одружилася з Івасем, і вони обидвое жили щасливі й веселі.

Брати Грімми

НЕ МОЖНА ОБДУРЮВАТИ

Минули вакації. Івась знов почав ходити до школи. І тоді він став занепадати на здоров'ї. Не була то велика хворість. Починалася вона з понеділок чи у вівторок: то голова поболювала, то щось під горлом давило. Ця хворість кінчалася в п'ятницю, а потім знову починалася в понеділок.

— Чи дуже болить тобі голова? — питає зажурена мама і прикладає руку до Івасевого чола.

— Та болить так потрохи, — відповідає Івась, спустивши очі. — Не можу вважати в школі, і вчителька питає, чому тебе не залишили вдома...

Мама поділилася своєю турботою з татом. Тато приніс термометр, але термометр не виявив жадної гарячки. Тоді тато тихцем каже мамі:

— Це дивна недуга, що починається на початку тижня, а кінчається під суботу.

Незабаром були в школі три дні, вільні від науки. Івась був здоровий, мов риба в воді, ходив санкуватися на горбі у парку і бігав на ковзанах по леду. Тато спостерігав, як поводить Івась, але нічого не казав. Як почалася знову наука, мама помітила, що Івась почав прикладати долоню до чола.

— Болить голівка? — питає мама.

Івась киває головою.

На другий день сталася подія: Івася не післали до школи. Тато казав йому одягнутися, і обидва пішли в місто.

— Куди ми йдемо? — питає по дорозі Івасик.

— Зараз побачиш! — відповів тато.

На головній вулиці стояв гарний білий дім. При дверях дому була прикріплена таблиця з металевим написом: „Д-р медицини М. С. Шпиковський.

Хворих приймає від вівторка до п'ятниці від 3-ої до 6-ої години.”

Тато спинився перед тим домом і став дивитись на таблицю.

— Що, тату, ти побачив на тій таблиці? — запитав Івась.

Я прочитав, що саме тепер прийшла пора, щоб я завів тебе до лікаря.

— А чому? — схвилювався хлопець.

— В тебе щось не в порядку з головою. Я довідався, що доктор Шпиковський дає впорскування дітям, що часто мають болі голови.

— Впорскування? — аж скрикнув Івась з переляку.

— Я ж бачив, що в тебе не раз болить голова...

— Але тепер вже не болить... Тільки я забув тобі сказати, — плачливо скривився Івась.

Тато всміхнувся: — То кажеш, що тобі вже полегшало? То не треба йти до лікаря?

— Ні, не треба! — з притиском сказав Івась і підозріло подивився на тата.

Тато й Івась вернулися додому.

Потім тато сказав мамі: — Наш син трохи пещений. Він удавав, що має болі голови, особливо перед тими днями, коли в школі тяжчі задачі...

Від того дня Івась був здоровий і не потребував впорскувань.

Р. 3-4

Пояснення-словничок: **хворість** — illness; **горло** — throat; **турбота** — trouble; **схвилюватися** — anxious; **підозріло** — suspiciously; **впорскування** — injection; **гарячка** — fever; **скривитися** — to make a wry face.

У ЛІСІ

Як гарно, як весело в лісі мені —
Усюди лунають пташині пісні!
Тут зайчик дрімає, мов сірий пеньок,
З землі виростає кругленький грибок,
Ось вивірка скаче на гілочці там,
Горішки збирає, несе діточкам.

Іду на узлісся, пристану на мить:
Я бачу лисичку, що полем спішить,
Вертається, певно, із ловів з села
І слід замітає хвостом, мов мітла.
Гей, діти, гей, друзі кохані мої,
Дивіться, синіють ліси і гаї!

Збирайтесь, громадкою підем туди —
Там квіти, гриби і звірячі сліди,
Почуєте гарні пташині пісні, —
Там весело буде і вам, і мені.

ГРИБ - БОРОВИК

Алла КОССОВСЬКА

Білий гриб —
Боровик,
В зелен-лісі
Жити звик.

Як до лісу
Прийдеш,
То не зразу
Знайдеш.

Бо він гриб —
Боровик,

Він ховатися
Звик.

КУТОК ЮНИХ АВТОРІВ

МОЇ КАРПАТИ

Мої Карпати —
Це гарний край!
Такий чудовий,
Мов зелений гай.

Мої Карпати —
Це щастя їх мати;
Багато квітів
Там можна збирати.

Янка Ж ен ч у х
10 років

В БОТАНІЧНОМУ САДКУ

В ботанічному садку
Рибки плавають в ставку,
є там і рябі, і чорні,
А ще більше золотих,
Всі веселі і моторні,
Мабуть, ціла сотня їх!

А в басейні, під лататтям
Качка вивела качат,
Хочу я про них сказати вам:
Кращих я не знав малят!
Ми на них всі дивувались
Й стало заздрісно мені:

Ось, вони уміють плавати,
Хоч і зовсім ще малі!
Я ж ніколи не навчуся,
Хоч такий великий вже,
Все води я ще боюся,
Страх в воді мене бере!

ІВАСЬ-МУДРАСЬ

Ось, вже й осінь! — Знову школа!
В школу йдуть Івась й Микола.

Будуть у Пласті гівірки,
Як посходимось в вівітірки.

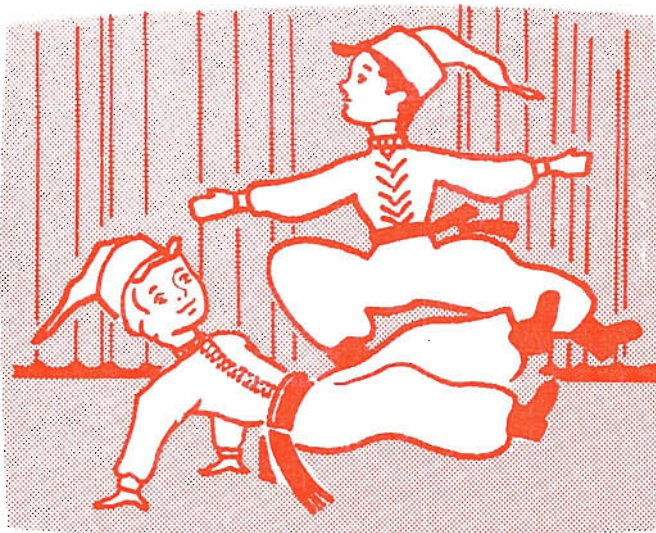
Тут Івась: скажу, до слова, —
Літо в нас пройшло чудово:

Треба, мабуть, знову, братцю,
Нам вже братися за працю.

Може б, скликати, до речі,
З'їзд всесвітній молодечий.

Молодь всіх організацій
Про свою розкаже працю:

Все, що робить, нам розкаже,
І на ділі хай покаже —

У співанні, танцюванні,
У спортовому змаганні...

А Микола: знаєш, друже,
Твій проєкт цікавий дуже.

А при цьому ж, молодь, може,
Познайомитися зможе —

Будуть українські діти
В світі цілому — дружити!

Не даремно ти Івась —
Не звичайний, а Мудрась!

РОБОТ

4. РОБОТ ВОСЕНИ

Восени роботів було найбільше праці. Кожної суботи Сергійко з батьками їздили на хутір до діда й баби помагати їм збирати урожай з города. Тепер Сергійко знову потрапив під татову команду. Поки працював охоче, то був сам собою, а як лінувався або пустував, тато командував:

— Роботе, до роботи!

— Тату, сьогодні ж так гаряче, я навіть нічого не маю на собі з гудзиками. Як же ти робота заведеш, як увімкнеш струм?

— А через прилад далекого контролю, через короткі хвили. Увага! Приготуйсь! Зум!!! Струм пішов! Лопата вліво! Вгору! Праворуч!

І посипалася картопля в мішок... „Це ж ота картопля, що я з тіткою Настєю в таборі чистив"... Недарма ж вона нарікала, що я псую забагато картоплі. А її нелегко здобувати.

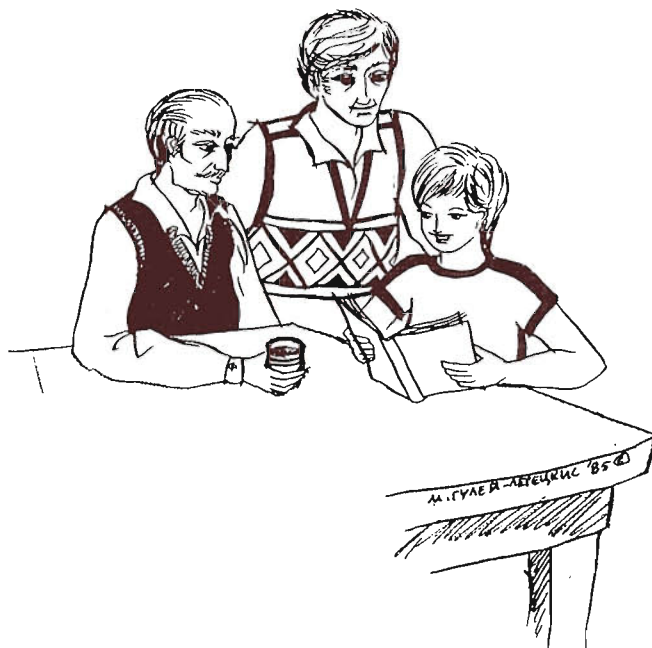
Коли тато вимкнув струм, і Сергійко став самим собою, до нього прибіг песик Жук. Жук лащився, крутив хвостом, гавкав і хотів бавитись. А Сергійко й хотів би, та не міг. Він був стомлений і скоро заснув. Зате в неділю всі спочивали. Правда, дідусь хотів ще щось збирати: вже яблука-циганки поспіли.

— Якраз для тебе праця: полізеш на дерево, бо я застарий. Але раптом полився дощ і, замість того, всі сиділи в клуні та пили чай з малиновим варенням. Потім читали по черзі дуже цікаву книжку. Бабуся аж плакала з радощів, коли прийшла Сергійкова черга: Сергійко читав не гірше від дідуса, хоч і гірше від тата.

— То я так затинаюся, бо окуляри погані, треба їх змінити, — виправдувався дідусь. — Але ти, внучку, справді молодець, видно, що в школі не ловиш гав.

— А хіба в школі можна ловити гав? — спитався Сергійко.

— Можна, ще й як! Багато хто ловить гав, а потім два роки в тій самій клясі сидить...

— Так як Джим? — заважила мама.

— Ні, мамо, Джим уже не ловить гав. Ловив минулого року, але за літо підтягнувся, здав іспити і знову буде з нами...

— Ловити гав? — підказав тато.

— Не думаю. Влітку, коли всі відпочивають і бавляться, не так приємно ходити в школу.

— А я думаю, внучку, що тобі за таке гарне читання святий Миколай щось добре подарує. До Різдва ще далеченько, але можна ж уже подумати, що б саме ти собі бажав?

Робота! — не задумуючись вигукнув Сергійко.

(Закінчення буде в грудневому числі)

Пояснення-словничок: **увімкнути струм** — to switch on the current; **варення** — jam, preserves; **лови́ти гав** — дармувати.

Никифоров ШЕРБИНА

ДО ШКОЛИ

Я сьогодні йду до школи,
Вже нові настали дні.
Поможи, щаслива доле,
Бути вченому мені!

Я прийду до школи вчасно,
До науки там візьмусь,
Я навчусь писати красно
І читати научусь.

Я — школяр. Іду до школи,
Ждав науки стільки літ!
З книг пізнаю все навколо,
Україну й цілий світ.

Я сьогодні йду до школи
В товаристві школярів!..
Ясне сонечко над полем,
Ясне сонце в букварі!

МИ ЧИТАТИ ВЖЕ ВЧИМОСЯ

— Гей, Орису, Гапю, Гнатє!
 Ви ж не вмієте читати!
 — Ми читати вже вчимося
 І книжок не боїмося,

В них чудові образи —
 Всі їх люблять діточки.
 Навіть нотик заглядає,
 Чи де мишки там немає.

Р. З.

З ДИТЯЧОГО ЖИТТЯ

ІЛЮСТРАЦІЇ ДІТЕЙ ДО ВІРША РОМАНА ЗАВАДОВИЧА „ХАТКА МОЇХ ДІДІВ”

Від учительки Української школи Непорочного Зачаття ПДМ в Гемтремку, Міч., пані Ксені Кучер „Веселка” отримала ілюстрації учнів 5-ої класи до вірша Романа Завадовича „Хатка моїх дідів”.

В цьому числі містимо ілюстрація Олеса Марітчака. Дякуємо пані Ксені Кучер за заохоту дітей малювати ілюстрації, а учням за їх виконання.

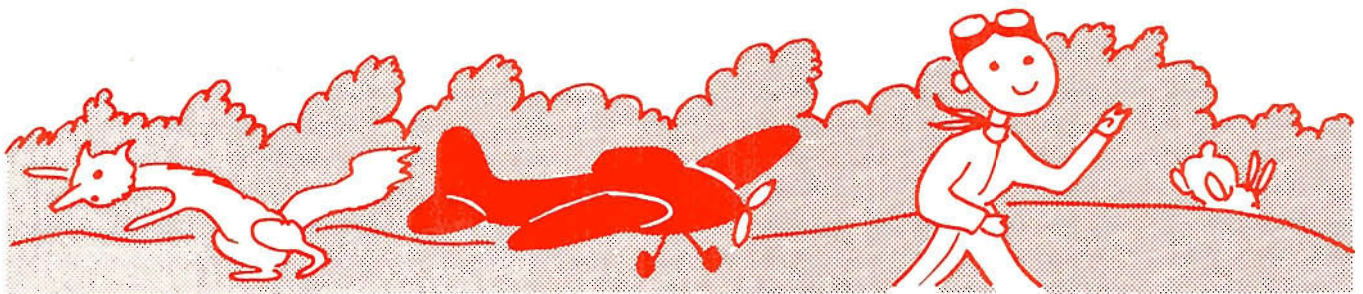
ВЕСЕЛИК-ЛЯСЬ

Золотіє в лісі листя,
Ягідки — немов намисто,

Вивіркам велика втіха —
Скрізь і жолуді, й горіхи.

Раптом в лісі рух зчинився, —
Що там сталося? Хто з'явився?

Це літак своїм мотором
Гуркотить над лісом-бором,

Літаком тим відкілясь
Прилетів Веселик-Лясь!

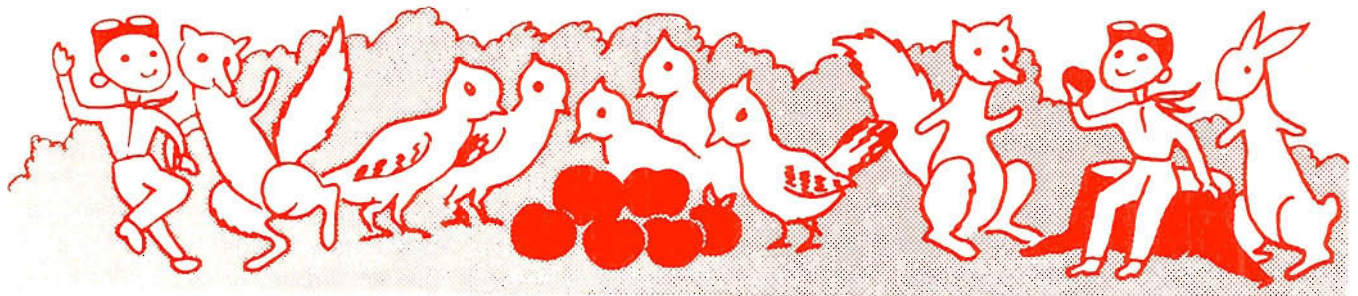
Він учитись мав охоту
І тепер вже став пілотом.

Не забув Веселик славний
Милич звірів, друзів давніх

І вони, йому на славу,
Всі зібрались на забаву.

В трубку дме ведмідь щосили,
Два зайці у бубни били,

Лясь танцює коломийку
Із лисичкою удвійку,

А для гостя п'ять синиць
Назбирали кіш чорниць.

Гарно Ляся погостили,
Бо усі його любили!

Пояснення-словничок: Синиця — titmouse; чорниці — чорні ягоди, афіни (blueberries).